

Предотвратяване и установяване конфликт на интереси

Конфликт на интереси

Легална дефиниция на понятието се съдържа в чл.2 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ): Конфликт на интереси възниква, когато лице, заемащо публична длъжност, има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба.

Частен е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за лице, заемащо публична длъжност, или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение.

Облага е всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на привилегия или почести, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност, дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие.

Конфликтът на интереси за лицата, заемащи публични длъжности, се установява от Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

Комисията е специализиран, независим, постоянно действащ държавен орган за проверка и установяване на конфликт на интереси по отношение на лицата по чл. 3 ЗПУКИ.

Установяването на конфликт на интереси се извършва по сигнал, подаден до Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, по решение на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси или по искане на лицето, заемащо публична длъжност.

Установяване на конфликт на интереси не може да се извършва по анонимен сигнал.

Всеки, който разполага с данни, че лице, заемащо публична длъжност, е нарушило разпоредба на този закон, може да подаде сигнал за конфликт на интереси.

Всеки, който разполага с данни за нарушение на разпоредбите на чл. 21 или 22 от ЗПУКИ, може да подаде сигнал за конфликт на интереси.

Когато разполага с данни, че лице, заемащо публична длъжност, е нарушило разпоредба на този закон, органът по избора или назначаването или съответната комисия по чл.25, ал.2, т.1 и т.3 незабавно изпраща сигнал до Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси заедно със заверени копия от документите, относими към сигнала.

Сигналът, както и искането за установяване на конфликт на интереси, се подава писмено и се регистрира.

Защита на подалия сигнал, съгласно ЗПУКИ

Чл. 32. (1) Лице, което е подало сигнал за конфликт на интереси, не може да бъде преследвано само за това.

(2) Лицата, на които е възложено разглеждането на сигнала, са длъжни да:

1. не разкриват самоличността на лицето, подало сигнала;
2. не разгласяват фактите и данните, които са им станали известни във връзка с разглеждането на сигнала;
3. опазват поверените им писмени документи от неразрешен достъп на трети лица.

(3) Лицата по ал. 2 предлагат на съответните ръководители предприемането на конкретни мерки за опазване достойнството на подалия сигнала, включително мерки, които да предотвратяват действия, чрез които му се оказва психически или физически тормоз.

(4) Лице, което е уволнено, преследвано или по отношение на което са предприети действия, водещи до психически или физически тормоз, заради това, че е подало искане, има право на обезщетение за претърпените от него имуществени и неимуществени вреди по съдебен ред.

Инспекторатът на МЗХ е на пряко подчинение на министъра и осигурява изпълнението на контролните му функции върху дейността на администрацията и на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра без посредничеството на членовете на политическия кабинет и главния секретар.

Инспекторатът извършва цялостни и тематични проверки на административните структури в министерството и във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра, включително по сигнали или при случаи с обществен отзвук. Проверките се извършват въз основа на писмена заповед на министъра.

При осъществяване на функциите инспекторите имат право да изискват документи, данни, становища, справки и др. от проверяваните лица, които са необходими за извършване на проверките. Служителите от системата на министерството са длъжни да оказват пълно съдействие при извършване на проверките.

Инспекторатът:

- осъществява контролни дейности по декларациите, предвидени в чл. 12 от Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси (ЗПРКИ), подавани от служителите в министерството, и контролира второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра по прилагането на ЗПРКИ;
- извършва проверки за установяване на конфликт на интереси на служители в министерството съгласно чл. 25, ал. 2, т. 5 от ЗПРКИ;